

ОСОБЛИВОСТІ КОМП'ЮТЕРНИХ ПРОГРАМ, ЯК ОБ'ЄКТА АВТОРСЬКОГО ПРАВА

Виконали студенти 3 курсу, 16 групи: Бойко Нікіта, Воронюк Поліна та Василенко Олександр

Поняття комп'ютерної програми

- Комп'ютерна програма - це набір інструкцій у вигляді слів, цифр, коду, схем, символів чи у будь-якому іншому вигляді, виражених у формі, здатної зчитуватися комп'ютером, які приводять його у дію для досягнення певної мети або результату. Це поняття охоплює як операційні системи, так і прикладні програми.

Особливості комп'ютерних програм

- Авторським правом охороняється лише форма вираження. Це означає, що при захисті комп'ютерної програми має значення код, а не ідея, концепція, принципи
- Авторське право на комп'ютерні програми розповсюджуються як оприлюднені програми, так і не оприлюднення
- Авторське право поширюється як на цілу програму, так і на її частину, якщо вона може використовуватися самостійно, наприклад, модуль, бібліотека
- В Україні комп'ютерна програма охороняється тільки авторським правом і її не можна "запатентувати", тобто отримати патент на винахід або корисну модель

Немайнові та майнові авторські права

■ **Немайнові авторські права:**

- право визнання авторства - програміст має право на визнання свого авторства шляхом зазначення імені автора на творі та на його примірниках, наприклад, на дисках, на яких записана комп'ютерна програма;
- право на анонімність (забороняти зазначення свого імені, якщо автор хоче залишитися анонімним);
- право на псевдонім;
- право на збереження цілісності твору та протидії його спотворення, іншій заміні твору чи посяганню, які можуть завдати шкоди честі та репутації автора. Наприклад, програміст може забороняти внесення додаткового коду в його комп'ютерну програму.

■ **Майнові авторські права:**

- виключне право на використання програми;
- виключне право на дозвіл або заборону використання програми іншими особами.

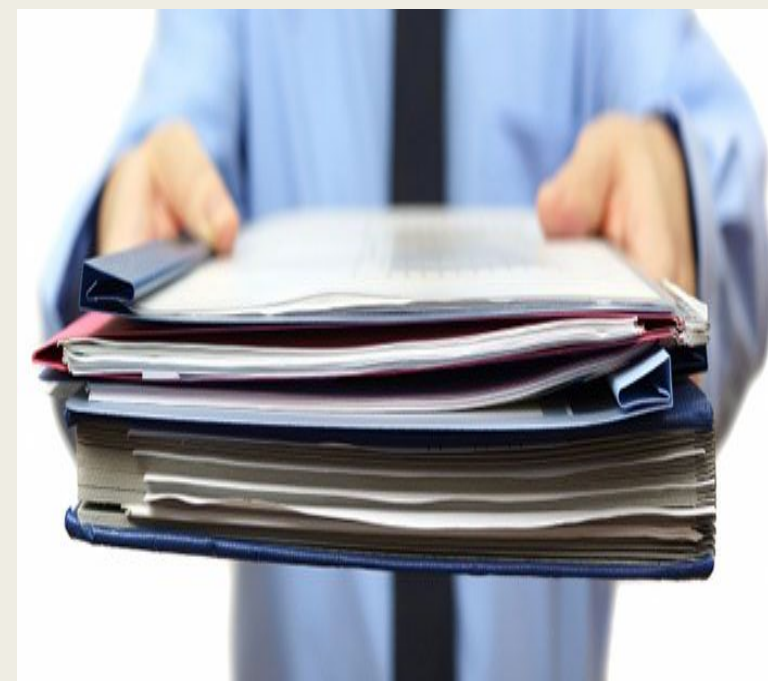
Реєстрація авторського права

- Реєстрація авторського права є двох видів: це реєстрація авторського права на твір та реєстрація авторського права на службовий твір (тобто виконаний на замовлення, у зв'язку зі своєю професійною діяльністю тощо).
- Подати заявку на реєстрацію авторського права може автор, його спадкоємець або їхній правонаступник (фізична або юридична особа) як самотійно, так і через довірену особу. В останньому випадку до матеріалів заявки додається довіреність, видана заявником на ведення діловодства.
- Якщо авторське право оформляється на особу, що не є автором, необхідно надати документ, що підтверджує належність майнових прав цій особі.

Документи для реєстрації авторського права на твір

- Заява викладена українською мовою за встановленою формою;
- роздруковані фрагменти коду;
- документ, що свідчить про факт і дату оприлюднення твору (за наявності);
- документ або копія документа про сплату збору за підготовку до реєстрації авторського права, або копія документа, що підтверджує наявність пільг;
- документ про сплату збору за оформлення і видачу свідоцтва або копія документа, що підтверджує наявність пільг;
- довіреність, якщо заявка подається довіреною особою.

Авторство та співавторство

- Спочатку авторські права на комп'ютерну програму належать її автору. Автор - це фізична особа, творчою, інтелектуальною працею якої створено твір, в нашому випадку - програма.
- Багато програм створюються не творчою працею однієї особи, а цілою командою. У даному випадку ми говоримо про співавторство. Авторське право на програму, створену у співавторстві, належить всім співавторам спільно.
- Кожен із співавторів зберігає за собою авторське право на створену ним частину програми, яка має самостійне значення.

Службовий твір

- Службовий твір - це твір, створений автором у порядку виконання службових обов'язків згідно службового завдання чи трудового договору (контракту) між ним і роботодавцем.
- Службові обов'язки - це обов'язки працівника, визначені в трудовому договорі, посадових інструкціях, які передбачають виконання певних робіт.
- Службове завдання - це завдання роботодавця, в якому він доручає працівникові виконати ті чи інші обов'язки.
- Трудовий договір - це угода між працівником і власником підприємства, установи чи організації (або уповноваженим ним органом) або фізичною особою, за якою працівник зобов'язується виконувати роботу, визначену цією угодою, а власник підприємства, установи чи організації (або уповноваженим ним органом) чи фізична особа зобов'язується виплачувати працівникові заробітну плату і забезпечувати умови праці, необхідні для виконання роботи. Може укладатися як в письмовій, так і в усній формі.

Майнові права на комп'ютерну програму

- Володар майнових авторських прав має право:
- на використання комп'ютерної програми;
- виключне право дозволяти використання комп'ютерної програми;
- перешкоджати неправомірному використанню комп'ютерної програми, в тому числі й забороняти її використання.

Вільне використання комп'ютерної програми

- Вільне використання - використання програми без дозволу і без виплати винагороди.
- ***Щодо комп'ютерних програм такими випадками будуть:***
- Внесення змін з метою забезпечення функціонування програми на технічних засобах користувача і вчинення дій, пов'язаних з функціонуванням програми за її призначенням.
- Виправлення явних помилок.
- Виготовлення однієї копії комп'ютерної програми.
- Декомпіляція програми для отримання інформації, необхідної для досягнення її взаємодії із незалежно розробленою комп'ютерною програмою.
- Використання комп'ютерної програми в обсязі, виправданому поставленою метою, як ілюстрації у виданнях навчального характеру, наприклад, опублікування частини коду в підручнику з інформатики.
- Відтворення творів для судового чи адміністративного провадження, наприклад, коли програма була засобом виконання зобов'язань.

Авторські договори

- Майновими авторськими правами можна розпоряджатися, наприклад, передати їх, дозволити користуватися (видати ліцензію). Як правило, розпорядження майновими авторськими правами оформляється договором. **Основними договорами є:**
- договір про передачу авторських прав
- договір про створення на замовлення і використання комп'ютерної програми
- договір про створення і передачу майнових прав на комп'ютерну програму
- ліцензійний договір
- Крім цих основних договорів, існують і багато інших, наприклад:
- договір про порядок розподілу прав на службові об'єкти інтелектуальної власності.
- договір між співавторами та розподіл майнових авторських прав

Договір про передачу авторських прав

- За договором про передачу авторських прав правовласник авторських прав передає майнові авторські права іншій стороні.
- Майнові права, що передаються за авторським договором, мають бути чітко в ньому визначені.
- Перш ніж купити права на програму уточніть у автора чи іншого правовласника, укладав він ліцензійні договори. У договорі необхідно прописати, що автор (чи інша особа, яка передає права) гарантує, що ліцензійних договорів до підписання договору про передачу права не укладав (ліцензій не надавав), а також відповідальність за недотримання цього пункту договору.

Thank
you

